

Svetski dan zdravlja, 7.april ove godine je posvećen vektorskim zaraznim bolestima i obeležava se pod sloganom "Vektorske zarazne bolesti: mali ubod, velika opasnost". Svetska Zdravstvena Organizacija je ovaj značajan datum u kalendaru zdravlja posvetila ovoj temi zbog rastućeg javno zdravstvenog značaja koji ova grupa bolesti ima tokom protekle dve decenije.

 $\hat{A}$ $\hat{A}$ $\hat{A}$

Ovogodišnja kampanja obelaćava se sa ciljem podizanja svesti o značajju vektorskih zaraznih bolesti i mogućim posledicama po zdravlje ljudi, kao i podizanje nivoa znanja o mogućnostima njihove prevencije. Specifični ciljevi ovogodišnje kampanje usmereni su na mere prevencije namenjene stanovništvu u sredinama u kojima su vektorske zarazne bolesti endemski prisutne, putnicima u međunarodnom saobraćaju, kao i unapređenju intersektorske saradnje u cilju prevencije, sprežavanja i suzbijanja vektorskih zaraznih bolesti. Vektorske zarazne bolesti čine 17% globalnog opterećenja zaraznim bolestima. Najsmrtonosnija među njima je malarija, od koje u svetu godišnje umre 1,2 miliona ljudi, pretežno Afričke dece mlađe od 5 godina. Prema procenama SZO, više od 2,5 milijarde ljudi u više od 100 zemalja sveta je pod rizikom obolevanja od denge, dok oko 1,3 miliona ljudi širom sveta godišnje oboleva od lajshmanijaze. Groznica Zapadnog Nila je značajan javnozdravstveni problem kako u EU i zemljama u okruženju, tako i u našoj zemlji. Prema podacima Instituta za javno zdravlje Srbije – Dr Milan Jovanović Batuta u 2012. godini, na području Republike Srbije, prijavljena su ukupno 974 slučajeva obolevanja od bolesti iz ove grupe. Više od polovine svetske populacije je u opasnosti od obolevanja od ovih bolesti, a učestala putovanja, trgovina i migracije učinile su da opasnost od ovih bolesti bude još veća.

MERE PREVENCIJE BOLESTI KOJE SE PRENOSE KOMARCIMA

Najlakši i najefikasniji način prevencije navedenih bolesti je sprečiti ubod komarca. U tom smislu preporučuje se:

- Izbegavanje područja velikim brojem insekata, kao što su šume i močvare.
- Smanjenje broja komaraca na otvorenom gde se radi, igra boravi, što se postiže isušivanjem izvora stajaće vode.
- Po mogućstvu boravak u klimatizovanim prostorima.
- Uputreba repelenata na otkrivenim delovima tela prilikom boravka na otvorenom.
- Nošenje odeće koja pokriva noge i ruke.
- Preporučljivo je da odeća bude komotna, jer komarci mogu da ubodu kroz pripijenu odeću.
- Izbegavanje boravka na otvorenom u vreme perioda najintenzivnijih aktivnosti komaraca – u sumrak i u zoru.
- Uputreba zaštitne mreže protiv komaraca na prozorima i oko kreveta.
- Uputreba električnih aparata koji ispuštaju sredstvo za uništavanje komaraca u zatvorenom prostoru.
- U slučaju putovanja u inostranstvo, pogotovo ako se radi o tropskom i subtropskom području, obavezno se pridržavati svih navedenih mera prevencije koje podrazumevaju i preventivno uzimanje lekova (hemioprofilaksa) pre odlaska, tokom boravka i po povratku iz malaričnih područja (područja u kojima postoji rizik od prenošenja malarije).
- U slučaju pojave bilo kakvih simptoma bolesti po povratku sa putovanja, odmah se javiti izabranom lekaru i navesti podatak o putovanju i eventualnom ubodu komarca ili drugih insekata.

 $\hat{A}$